

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Plesmanweg 1-6
2597 JG Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENM/BSK-2013/27025

Bijlage(n)
1

Datum 5 maart 2013
Betreft Asbest in scholen en ziekenhuizen

Geachte voorzitter,

Hierbij geef ik u nadere informatie over de voortgang van de asbestinventarisaties in scholen en ziekenhuizen. Hiermee voldoe ik aan de motie Van Veldhoven/Van der Werf¹ en de toezeggingen in de brief d.d. 26 januari 2012² en het AO d.d. 2 februari 2012³. U vindt de volledige resultaten van de gehouden enquêtes in de bijlage bij deze brief.

Resultaten en vervolgacties

De acties die de afgelopen jaren richting de scholen zijn ondernomen hebben geleid tot een toename van het aantal asbestinventarisaties. Scholen en ziekenhuizen zijn middels de enquêtes op de hoogte gesteld van hun zorgplicht. Ook de gemeenten zijn in het kader van de enquêtes geweest op rol en taken. Het bewustzijn over asbest is hierdoor toegenomen. Het is en blijft primair de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur om adequate actie te ondernemen waar en wanneer dat nodig is.

Ik zal er samen met mijn collega van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, in samenspraak met de besturenorganisaties, voor zorgen dat de scholen jaarlijks worden geïnformeerd over hun verantwoordelijkheden en een goede omgang met en aanpak van asbest. Immers, ieder schooljaar komt er een nieuwe lichter leerlingen (en ouders) waardoor naar mijn mening jaarlijkse aandacht nodig is.

De Inspectie Leefomgeving en Transport voert dit jaar op mijn verzoek een thematisch onderzoek uit naar de wijze waarop gemeenten hun asbesttaken vorm geven. Scholen en ziekenhuizen zijn hier een onderdeel van. Het feitelijke toezicht en handhaving in individuele gevallen is aan het betreffende bevoegd gezag, in casu de betreffende gemeente.

Ik verwacht bovendien dat de maatschappelijke omgeving van de school, leerkrachten en ouders/verzorgers, scholen aanspreken op hun verantwoordelijkheid. De resultaten van de enquêtes over de asbestinventarisaties

---

¹ motie Van Veldhoven – Van der Werf, TK 25 834, nr. 65

² brief d.d. 26 januari 2012, TK 22 343, nr 277

³ AO d.d. 2 februari 2012, TK 22 343 en TK 25 834, nr. 280

in scholen zijn te vinden op de Atlas Leefomgeving (<http://www.atlasleefomgeving.nl/meer-weten/asbest/scholen>). Eind van dit jaar kan iedereen de actuele stand van zaken van inventarisaties in scholen en ziekenhuizen vinden in de Atlas Leefomgeving, door een koppeling met het Landelijk Asbestvolgsysteem. Ik verwacht dat deze transparantie er ook toe leidt dat meer scholen zich melden om door te geven dat er een asbestinventarisatie heeft plaatsgevonden. Daarnaast zal ik dit jaar, samen met betrokken overheden en maatschappelijke partijen, de verstrekking van publieksinformatie intensiveren, evenals meer specifieke informatie gericht op gemeenten en partijen in de asbestbranche.

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Ons kenmerk
IENM/BSK-2013/27025

Resultaten enquêtes scholen

Er zijn twee enquêterondes geweest, in 2011 en 2012. De totale respons van schoolgebouwen van voor 1994 is 76%. Uit de resultaten blijkt dat van deze groep respondenten 48% van de gebouwen inmiddels zijn geïnventariseerd op asbest.

De redenen voor scholen om op te geven dat niet is geïnventariseerd zijn divers. Een reden is dat de inventarisatie wel is ingepland, maar dat de school nog wacht op de uitvoering of de rapportage. Dit hangt samen met de incidentele piek in de vraag naar inventarisaties door scholen, waarop de capaciteit van de inventarisatiebedrijven niet is berekend.

Resultaten enquêtes ziekenhuizen

Van de ziekenhuisbesturen heeft 93% gereageerd op mijn verzoek om informatie over de asbestsituatie. Dit zijn 100 besturen. Van deze 100 ziekenhuisbesturen heeft 87% een ziekenhuis dat geheel of gedeeltelijk is gebouwd vóór 1994. Daarvan is 84% geheel of gedeeltelijk geïnventariseerd.

Aandacht voor asbest

De aanwezigheid van asbest in gebouwen is regelmatig in het nieuws. De maatregelen die gebouweigenaren of gemeenten in dergelijke situaties al dan niet nemen om blootstelling te voorkomen of te beperken kunnen zorgen en kritiek oproepen. Uit recente incidenten blijkt dat een goede communicatie over de aanwezige risico's essentieel is. Bijkomend effect van aandacht voor asbestincidenten is dat het publiek beter doordrongen raakt van de veelvuldige aanwezigheid van asbest in gebouwen.

Asbest in gebouwen is, zoals bekend, niet gevaarlijk zolang het hechtgebonden is en niet wordt bewerkt of verwijderd. Daarom is het ook niet verboden dat asbest in een gebouw (van voor 1994) nog aanwezig is. In veel gevallen zal het niet nodig zijn om het asbest direct te verwijderen, omdat het in een hechtgebonden toepassing in een gebouw aanwezig is. In deze gevallen is een asbestbeheersplan voldoende. Sinds 2006 is wettelijk vastgelegd dat gebouwen van voor 1994 op asbest geïnventariseerd moeten worden vòordat er verbouw- of sloopwerkzaamheden worden uitgevoerd. Dat is een harde regel waarop gehandhaafd wordt door gemeenten. Ook de Inspectie SZW handhaaft hierop bij inspecties van asbestsaneringswerkzaamheden.

Indien asbest wordt aangetroffen op een plaats waar het een gezondheidsrisico vormt, moet er op grond van de geldende regelgeving direct worden gesaneerd.

Bezien vanuit de algemene zorgplicht van werkgevers voor een gezonde werkomgeving en gezien de zorgplicht van gebouweigenaren voor de gebruikers van hun gebouw, is het wenselijk dat scholen en ziekenhuizen inzicht hebben in hun asbestsituatie zodat zij gepaste maatregelen kunnen nemen.

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Ons kenmerk
IENM/BSK-2013/27025

Uitgaande van de eigen verantwoordelijkheid van de betrokken partijen, de resultaten van de enquête en het toenemende bewustzijn over asbest, heb ik vertrouwen in de wijze waarop de scholen, ziekenhuizen en gemeenten omgaan met de asbestsituatie in schoolgebouwen en ziekenhuizen.

Ik ben van mening dat het huidige stelsel voldoende waarborgen biedt en dat we voldoende juridische maatregelen ter beschikking hebben. Er bestaat al een inventarisatieplicht zodra er verbouw- of sloopwerkzaamheden gaan worden uitgevoerd. Een aanvullende wettelijke inventarisatieplicht om asbest in schoolgebouwen te onderzoeken ook zonder dat er plannen zijn, vind ik op basis van de resultaten van de enquête niet nodig. Nu driekwart van de scholen van vóór 1994 op de enquête heeft gereageerd en ongeveer de helft daarvan op vrijwillige basis over een inventarisatie beschikt, is een inventarisatieplicht niet het beste instrument om daadwerkelijk alle scholen te doordringen van het belang van voldoende aandacht voor asbest.

Alles overziende, ben ik van mening dat het doel (voldoende bewust zijn en adequaat handelen) beter bereikt kan worden door permanente aandacht ook vanuit het rijk richting alle betrokken partijen zoals hierboven beschreven, dan door een eenmalige extra verplichting tot een bouwkundige inventarisatie. Wel zal ik over een jaar de balans van de voortgang hierin opmaken.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Wilma J. Mansveld